LRAD

DEPARTEMENT: LANDBOU
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

HERVERDELING VAN GROND VIR LANDBOUONTWIKKELING

VOORWOORD

Die `LRAD' inligtingsbrosjure verskaf maklik verstaanbare antwoorde op vrae wat dikwels gevra word. Die brosjure verskaf ook inligting om potensiële begunstigdes en verkopers te help om die basiese konsepte en vereistes te verstaan waaraan voldoen moet word om op enige stadium voordeel te trek uit die program, hetsy as verkoper, agent of begunstigde.

Die brosjure vervang nie die beleidsdokument (LRAD) of die programhandleiding nie, maar is net 'n byvoegsel om persone te help wat nie ingewikkelde konsepte verstaan nie of vir diegene wat vinnig antwoorde op eenvoudige vrae verlang.

1. Wat is die LRAD program?

Die grondherverdeling- en ontwikkelingsprogram (LRAD) is ontwerp om voorheen benadeelde Suid-Afrikaanse burgers van die swart, kleurling of Indiër gemeenskappe te help om grond of landbou-implemente vir landboudoeleindes aan te koop.

2. Hoe word mense daardeur gehelp?

Meeste mense het nie geld om grond vir boerdery aan te koop nie. Hierdie program sal van hulp wees deur geld beskikbaar te stel aan suksesvolle applikante as aanvulling tot die bedrag wat hulle reeds het vir die aankoop van landbougrond. Dit sal geskied in die vorm van regeringsubsidies wat volgens `n sekere kriterium toegestaan sal word.

3. Wat behels die LRAD subsidie?

Dit is `n nieterugbetaalbare vorm van befondsing of finansiële bydrae deur die Regering om voornemende boere te help om grond aan te koop.

4. Hoeveel sal ek ontvang?

'n Formule sal bepaal hoeveel geld 'n individu sal ontvang. Die formule is gebaseer op hoeveel geld wat 'n persoon bydra tot die aankoop van die spesifieke stuk grond of landbou-implemente (eie finansiële bydrae), wat die persoon gaan bydra in die vorm van insette ten opsigte van boerderyaktiwiteite op die spesifieke grond (soortgelyke bydrae), of 'n kombinasie van die twee.

Die subsidiebedrag word dan bepaal volgens die totale eie bydrae (kyk Tabel 1).

5. Wat behels eie bydrae?

Die subsidie dien slegs as 'n finansiële aanvulling tot wat 'n applikant reeds oor beskik. Eie bydrae is gevolglik die bedrag wat 'n applikant moet inbring om deel te vorm van die totale kapitale pakket; dit is eie bydrae plus subsidie.

6. Word net kontant aanvaar as eie bydrae?

Daar is verskeie maniere waarop 'n eie bydrae gemaak kan word, byvoorbeeld:

(a) Kontantbydrae

`n Applikant kan 'n minimum van R5 000 bydra om te kwalifiseer vir 'n subsidie van R20 000 tot 'n maksimum van R400 000, wat weer kwalifiseer vir `n subsidie van R100 000.

(b) Soortgelyke bydrae

Daar is verskeie maniere om 'n soortgelyke bydrae te maak, byvoorbeeld: Eiendom, masjinerie toerusting en lewende hawe. Hierdie sal gelykstaan aan die items se huidige kontantwaarde en die totale bedrag sal dan as eie bydrae gebruik word.

(c) Eie arbeid

Enige aantal arbeidseenhede sal gelyk wees aan 'n maksimum eie bydrae van R5 000.

7. Watter bates kan gebruik word as eie bydrae?

Bestaande landboubates wat integrerend is tot die bedryf van die land/grond wat deur die program bekom sal word.

8. Watter bates kan nie gebruik word as eie bydrae nie?

(a) Grond wat voorheen bekom is deur 'n vroeëre subsidie, teruggawe, huursekuriteitsubsidie, donasie, ens.

9. Wat gebeur as ek sommige bates nog nie afbetaal het nie?

Uitstaande skuld op landboubates sal nie die mate waartoe hierdie bates ingereken sal word by eie bydrae beïnvloed nie.

10. Wat is die maksimum en minimum bedrag wat 'n mens kan kry en wat is die ooreenstemmende eie bydrae?

Om te kwalifiseer vir 'n minimum bedrag van R20 000 is 'n minimum eie bydrae van R5 000 (kontant of soortgelyke bydrae) nodig, en om vir 'n maksimum van R100 000 te kwalifiseer word 'n maksimum eie bydrae van R400 000 vereis.Tussen die minimum en maksimum bedrae is daar `n kontinuum van subsidiebedrae, afhangend van die deelnemer se eie bydrae (kyk subsidieskaal en eie bydrae).

11. Hoe werk dit dat hoe kleiner die bedrag wat jy bydra hoe groter is die subsidiekoers in vergelyking met groter bydraes?

Die program is bedoel om die armes te help. Die subsidieskaal is gevolglik so ontwerp dat hoe minder geld jy beskikbaar het hoe groter is die subsidie tot eie bydrae koers wat jy ontvang in vergelyking met wat iemand met 'n groter bydrae ontvang.

2. Waarvoor sal ek die subsidie moet gebruik?

(a) Verkryging van grond

(b) Grondverbeterings, belegging in infrastruktuur, kapitaalbates en korttermynlandbou-insette.

13. Watter departement(e) is verantwoordelik vir die program?

Subsidies sal voorsien word deur die Departement van Grondsake. Die Departemente van Grondsake en van Landbou sal egter saamwerk in die toesighouding oor die totale program.

14. Wie behoort aansoek te doen?

Persone wat

- Lede is van 'n voorheen benadeelde groep (swart, kleurling of Indiër)
- Ouer as 18 jaar is
- Beplan om die grond uitsluitlik vir landboudoeleindes te gebruik
- Beplan om op 'n voltydse basis te boer (uitgesluit veiligheidsnetprojekte)
- Nie 'n pos in staatstrukture beklee nie
- Bereid is om deel te neem aan 'n opleidingsprogram na die verkryging van die grond
- In staat is om 'n eie bydrae te lewer
- 'n Georganiseerde eenheid is, indien dit 'n groep is wat aansoek doen
- 'n Bankrekening het.

15. Wat behels veiligheidsnetprojekte?

Die LRAD program is ontwerp dat begunstigdes in enige produksievlak tot die program kan toetree, byvoorbeeld

(a) Veiligheidsnetprojekte

By hierdie produksievlak bekom begunstigdes grond om hoofsaaklik vir eie gebruik te produseer

(b) Aandeleskemas

Lede van 'n groep dra elkeen `n vasgestelde bedrag by om die grond te bekom. Elke lid verkry op sy beurt 'n sekere persentasie aandeel in die projek ooreenkomstig sy bydrae. Hierdie aandeel is gelykstaande aan elke individu se bydrae plus die subsidiebedrag. Die aandeelhouers is die plaas se mede-eienaars en werknemers.

(c) Markproduksie

Party deelnemers sal die skema by 'n hoër vlak betree as bogenoemde persone. Hulle sal waarskynlik meer boerderyondervinding hê asook toegang tot addisionele finansiering (banklenings).Verder sal hulle ook eie bates en kontant hê om groter plase aan te koop en gevolglik op 'n veel groter skaal boer.

(d) Landbou in kommunale gebiede

'n Hele aantal persone in kommunale gebiede het reeds toegang tot landbougrond verkry, maar het egter nie die nodige fondse om die grond produktief te begin gebruik nie. Hulle sal toegelaat word om aansoek om hulp te doen om produktiewe investerings op die grond aan te bring. Hierdie tipe projekte kan of op 'n laer produksieskaal wees (veiligheidsnetprojekte) of op 'n hoër skaal (markproduksie).

16. Watter tipe grond kan ek aankoop volgens die program?

Enige soort landbougrond in Suid-Afrika, ongeag die huidige huurstatus, is geskik vir herverdeling volgens die program, uitgesonderd kommunale grond in die vorige tuislande.

17. Kan 'n mens grond verkry terwyl jy elders werk?

Een van die vereistes is dat die applikant tot voltydse boerdery verbind moet wees behalwe in die geval van veiligheidsnetprojekte, waar die begunstigdes net genoeg vir eie verbruik produseer.

18. Watter tipe bystand sal ek van die Regering ontvang nadat ek die grond gekry het?

Die Departement van Landbou beskik oor 'n naooreenkoms-bystandsdiens vir boere. Opleiding sal periodiek voorsien word en veldbeamptes sal in al die distrikte beskikbaar wees om tegniese bystand aan alle boere te verleen (opkomend sowel as kommersieel).

19. Watter dokumentasie word van my vereis?

- Grondgebruiksvoorstel/plaasplan (projekvoorstel).
- 'n Verkoopsopsie teen 'n ooreengekome prys, indien verhuur word met die opsie om te koop.
- 'n Lys van die lede van die huishouding of groep.
- Bevestiging dat die grondtitel oop is sonder grondeise, registrasie op die verkoper se naam en dat die verhandelde prys nie hoër is as die gewaardeerde markwaarde nie.
- Bewys van die beskikbaarheid van die res van die finansiering (eie fondse of gebeurlikheidsleenkontrak).
- Waardasieverslag.

20. Waar is bystand beskikbaar in verband met die professionele voorbereiding van bogenoemde dokumentasie?

Applikante kan al die beplanning self doen of van 'n ontwerp-agent se dienste gebruik maak. Dit is nie verpligtend om 'n agent te gebruik as jy self aan al die vereistes kan voldoen nie. Indien nodig kan distriksbeamptes ook hulp aan applikante verleen.

Indien jy besluit om 'n ontwerp-agent te gebruik, kan jy toegang verkry tot die lys agente by provinsiale grondhervormingskantore. Hulle sal dan al die werk afhandel en 'n beplanningsubsidie sal beskikbaar gestel word vir hulle betaling.

TABEL 1 Subsidieskaal en eie bydrae

EIE BYDRAE	**10 000**	**20 000**	**30 000**	**40 000**	**50 000**	**60 000**	**70 000**	**80 000**	**90 000**	**100 000**

		25 798	33 278	38 622	42 926	46 592	49 819	52 721	55 371	57 819	60 100
1000		26717	33880	39090	43317	46932	50122	52996	55624	58054	60320
2000		27585	34463	39548	43702	47268	50422	53269	55875	58287	60539
3000		28408	35031	39998	44081	47600	50720	53540	56125	58519	60756
4000		29192	35583	40439	44455	47928	51014	53808	56372	58750	60972
5000	20000	29941	36120	40871	44823	48252	51305	54074	56618	58978	61187
6000	21385	30659	36644	41296	45187	48572	51594	54337	56861	59206	61400
7000	22631	31350	37156	41714	45545	48889	51879	54599	57103	59431	61612
8000	23768	32015	37655	42125	45899	49202	52162	54858	57343	59656	61823
9000	24819	32657	38144	42528	46248	49512	52443	55116	57582	59879	62033

EIE BYDRAE	**110000**	**120000**	**130000**	**140000**	**150000**	**160000**	**170000**	**180000**	**190000**	**200000**
-	62241	64262	66180	68006	69751	71424	73032	74582	76077	77524
1000	62448	64458	66366	68184	69921	71588	73190	74733	76224	77666
2000	62654	64654	66552	68361	70091	71751	73347	74885	76371	77808
3000	62859	64848	66736	68537	70260	71913	73503	75036	76516	77949
4000	63063	65041	66920	68713	70428	72075	73659	75186	76662	78090
5000	63266	65233	67103	68888	70596	72236	73814	75336	76807	78230
6000	63467	65424	67285	69062	70763	72396	73968	75485	76951	78370
7000	63668	65614	67467	69235	70929	72556	74123	75634	77095	78510
8000	63867	65804	67647	69408	71095	72715	74276	75782	77239	78649
9000	64065	65992	67827	69580	71260	72874	74429	75930	77382	78788

EIE BYDRAE	**210000**	**220000**	**230000**	**240000**	**250000**	**260000**	**270000**	**280000**	**290000**	**300000**
-	78926	80286	81608	82893	84145	85366	86558	87722	88860	89973
1000	79064	80420	81738	83020	84269	85487	86675	87837	88972	90083
2000	79201	80553	81867	83146	84392	85607	86793	87951	89084	90193
3000	79338	80686	81997	83272	84515	85727	86910	88066	89196	90302
4000	79475	80819	82126	83398	84637	85846	87027	88180	89308	90412
5000	79611	80951	82255	83523	84760	85966	87143	88294	89419	90521
6000	79747	81083	82383	83648	84882	86085	87259	88408	89531	90630
7000	79882	81215	82511	83773	85003	86203	87375	88521	89642	90738
8000	80017	81346	82639	83898	85125	86322	87491	88634	89752	90847
9000	80152	81477	82766	84022	85246	86440	87607	88747	89863	90955

EIE BYDRAE	**310000**	**320000**	**330,000**	**340,000**	**350000**	**360000**	**370000**	**380000**	**390000**	**400000**
-	91063	92131	93178	94206	95214	96204	97177	98134	99074	100000
1000	91171	92237	93282	94307	95314	96302	97274	98228	99168	
2000	91278	92342	93385	94409	95413	96400	97370	98323	99261	
3000	91386	92447	93489	94510	95513	96498	97466	98418	99354	
4000	91493	92553	93592	94611	95612	96595	97562	98512	99446	
5000	91600	92657	93694	94712	95711	96693	97657	98606	99539	
6000	91707	92762	93797	94813	95810	96790	97753	98700	99632	
7000	91813	92866	93899	94913	95909	96887	97848	98794	99724	
8000	91919	92971	94002	95014	96008	96984	97944	98888	99816	
9000	92025	93075	94104	95114	96106	97081	98039	98981	99908	

SUBSIDIESKAAL VOLGENS EIE BYDRAE

SUBSIDIE	**20000**	**30,000**	**40,000**	**50,000**	**60000**	**70000**	**80,000**	**90,000**	**100000**
-	5000	15080	33005	60596	99548	151463	217,873	300245	400000
1000	5710	16489	35301	63953	104130	157427	225368	309415	
2000	6481	17977	37695	67425	108844	163538	233024	318761	
3000	7315	19549	40189	71014	113690	169796	240843	328283	
4000	8214	21204	42784	74722	118671	176204	248825	337983	
5000	9180	22945	45484	78550	123788	182763	256974	347863	
6000	10214	24774	48289	82499	129042	189474	265289	357923	
7000	11320	26693	51201	86572	134435	196339	273772	368166	
8000	12498	28703	54222	90770	139969	203360	282425	378592	
9000	13751	30807	57353	95095	145644	210537	291249	389203	

Aangesien die program oor 'n tydperk van 15 tot 20 jaar sal funksioneer, sal voordele (subsidies) volgens die program geïndekseer word in reële Randwaardes

21. Hoe begin ek met die proses?

Skakel (012) 319 7020 of raadpleeg die naaste kantoor van die Departement van Grondsake of provinsiale landboukantore.

Provisionale Departemente van Landbou en van Grondsake

Provinsie	**Departement**	**Kontakpersoon**	**Tel nommer**
Gauteng	Landbou	V. Titi	011-355 1317
	Grondsake	M. Ndlela	012-310 6500
Mpumalanga	Landbou	R. Matare	013-755 4721
	Grondsake	A.van der Merwe	013-755 3499
Vrystaat	Landbou	M.B. Motsie	051-8611258
	Grondsake	W. Barnes	051-400 4200
KwaZulu-Natal	Landbou	W. Urquhart	033-343 1397
	Grondsake	M. Shabane	033-355 4300
Noordwes	Landbou	Mr Seobi	018-389 5723
	Grondsake	P. Mongae	018-384 2437
Noord-Kaap	Landbou	F. du Toit	053-838 9111
	Grondsake	O. Mvula	053-831 4090
Noordelike Provinsie	Landbou	J. Thupane	015-295 7090
	Grondsake	E. Letsoalo	015-297 3539
Wes-Kaap	Landbou	I. Olckers	021-808 5103
	Grondsake	S. Middleton	021-426 2947
Oos-Kaap	Landbou	Mr Pityi	040-609 3532
	Grondsake	M. Kenyon	043-743 4689

2001

Saamgestel deur Direktoraat Kommunikasie in samewerking met Direktoraat Hervestiging en Ontwikkeling van Boere

Gedruk en uitgegee deur die Departement van Landbou,
Direktoraat Kommunikasie en verkrygbaar van die Resource Centre
Privaatsak X144, Pretoria, 0001Suid-Afrika